

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. szeptember 25.)

az Izar számára Spanyolország által végrehajtott C 47/2003 (ex NN 49/2003) számú intézkedésekre vonatkozóan

(az értesítés a C(2007) 4298. számú dokumentummal történt)

(Csak a spanyol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/141/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek ⁽¹⁾ megfelelően felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megtételére, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

I. ELJÁRÁS

- (1) A Bizottság 2000 márciusában arról értesült, hogy a Sociedad Estatal de Participaciones Industriales spanyol állami holdingtársaság (a továbbiakban: SEPI) három teljesítési biztosítékot nyújtott a Repsol/Gas Naturalnak (a továbbiakban: Repsol) három gázszállító hajó megépítéséről és átadásáról szóló szerződésekkel kapcsolatban, amelyeket az akkor az Astilleros Españoleshez (a továbbiakban: AESA) tartozó és később az Izar csoport tulajdonába kerülő két állami hajógyárral kötöttek meg. Az AESA és az Izar ekkor teljes egészében a SEPI tulajdonában állt.
- (2) A Bizottság 2003. július 9-én kelt levelében tájékoztatta Spanyolországot határozatáról, mely szerint a három be nem jelentett intézkedéssel kapcsolatban megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.
- (3) A spanyol hatóságok 2003. augusztus 5-én és 2003. október 22-én kelt levelükben benyújtották a Bizottság levelére vonatkozó észrevételeiket. A Bizottság 2003 októberében és 2004 februárjában megkapta az egyik érdekelt fél (Repsol) észrevételeit. Ezeket továbbították Spanyolországnak, amelynek lehetősége volt megjegyez-

seket fűzni az észrevételekhez. Spanyolország megjegyzéseit a 2004. január 12-én és 2004. május 10-én kelt levéllel kapták kézhez.

- (4) A jelen eljárással össze nem függő állami támogatásokról szóló két határozat ⁽²⁾ értelmében, amelyeket 2004-ben (vagyis a gázszállító hajók biztosítékaira vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárás megindítása után) fogadtak el, a Bizottság úgy vélte, hogy a korábban Spanyolország által az Izarnak nyújtott 864 millió eurós állami támogatás nem egyeztethető össze a Szerződéssel, és elrendelte visszatérítésüket.

- (5) Spanyolország 2004. augusztus 5-én kelt levelében a Szerződés 296. cikkére ⁽³⁾ hivatkozott azzal a céllal, hogy megmentse a hajógyár katonai tevékenységét az Izar előrelátható csődjétől, amely az említett visszatérítési felszólítás következménye. Az ezt követő levélváltás során a spanyol hatóságok bemutatták a Bizottságnak a katonai hajók gyártásával foglalkozó új vállalatnak, a Bazán utódának (a továbbiakban: Navantia) a tervezett működését, körvonalozták a versenyzési problémákkal kapcsolatos kötelezettségeiket, és javaslatot tettek az említett kötelezettségek nyomon követése során alkalmazandó módszerre is.

- (6) Mindeközben az Izar függőben levő, összesen 1 200 millió euro összegű ⁽⁴⁾ visszatérítési felszólításai negatív hatást gyakoroltak a vállalat sajátjókéjére és technikai csődhelyzetet eredményeztek számára. Mindezekre tekintettel Spanyolország 2005. április 1-jén felszámolási eljárás alá helyezte az Izar tulajdonában maradt polgári hajógyárakat (vagyis azokat, amelyek kívül estek az újonnan létrehozott Navantia tevékenységi körén: ezek Gijónban, Sestaóban, Manisesben és Sevillában találhatóak), és az említett hajógyárak esetében privatizációs eljárást kezdeményezett.

II. A TÁMOGATÁSI ESZKÖZÖK LEÍRÁSA

- (7) A Repsol 1999-ben bérleti szerződést kötött három hajótulajdonossal fejenként egy gázszállító hajóra vonatkozóan, további egy-egy tartályhajóra vonatkozóan opcióval, hosszú távú ideiglenes bérleti rendszer alapján.

⁽²⁾ A C 38/2003 és a C 40/2000 számú ügyek.

⁽³⁾ E cikk értelmében a tagállamok „megtehetik az alapvető biztonsági érdekeik védelme érdekében általuk szükségesnek tartott, fegyverek, lőszer és hadianyagok előállításával vagy kereskedelmével kapcsolatos intézkedéseket.”

⁽⁴⁾ A 2004. évi két határozaton kívül egy 1999 előtti határozat (C 3/99. számú ügy) értelmében az Izarnak további 111 millió eurót kellett visszatérítenie.

⁽¹⁾ HL C 209., 2003.7.4., 24. o.

- (8) Ezt követően tárgyalások kezdődtek a hajótulajdonosok és hajóépítők között – többek között koreai hajógyárakkal is – a három gázz szállító hajó megépítésére vonatkozóan. A gázz szállító hajók megépítéséről szóló három szerződést 2000. július 31-én kötötték meg két spanyol állami hajógyárral, amelyek éppen ezt megelőzően kerültek át az AESA tulajdonából az Izarhoz ⁽¹⁾, majd aláírták a végleges hajóépítési szerződéseket.
- (9) Ugyanezen a napon az AESA az egyes hajóépítési szerződésekhez kapcsolódó további záradékot írt alá, amelynek értelmében vállalja, hogy megtéríti a Repsol valamennyi felmerülő költségét, amennyiben – a hajógyárak felelősségéből következően – nem a szerződéses feltételeknek megfelelően adják át a hajókat.
- (10) Ugyancsak ezen a napon (2000. július 31-én) a SEPI teljesítési biztosítékokat adott a Repsolnak mindhárom hajóépítési szerződés vonatkozásában, amely biztosítékok ugyanazon kártérítéseket tartalmazták, melyek Repsolnak történő megtérítéséért korábban az AESA is felelősséget vállalt ⁽²⁾. A veszteségek felső határát hajónként körülbelül 180 millió euróban, tehát összesen mintegy 540 millió euróban állapították meg. A biztosítékokat a 2000. július 31-én kezdődő és az egyes hajók átadása utáni 12. hónapon lezáruló időszakra nyújtották ⁽³⁾.

III. AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

- (11) A Bizottság 2003. július 9-i, a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatában (a továbbiakban: az eljárást megindító határozat) megállapította, hogy a három támogatási eszköz a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, és megkérdőjelezte az egységes piaccal való összeegyeztethetőségüket. A Bizottság úgy vélte, hogy a támogatás kedvezményezettjei a hajógyárak voltak, de nem zárta ki, hogy a Repsol is előnyre tehetett szert a támogatásból, ezért úgy határozott, hogy a 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárásba a Repsolt is be kell vonni annak érdekében, hogy az említett kétségek eloszlátása miatt szükséges további információkat bemutathassák.

IV. A HIVATALOS ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSA UTÁN BEÉRKEZETT ÉSZREVÉTELEK

- (12) Észrevételeiben a Repsol ragaszkodik ahhoz, hogy különbséget tegyenek a biztosítékok nyújtotta szerződéses kedvezményezetti helyzete, valamint az állami

támogatásból származó bármilyen feltételezett kedvezmény között. A Repsol szerint:

- A SEPI által nyújtott biztosítékok olyan előnyöket nyújtottak, amelyekre a Repsol a spanyol polgári vagy kereskedelmi jog alapján jogosult volt. A biztosítékok megfeleltek a Repsolnak a hajótulajdonosokkal, az Izarral és a hajógyárakkal szemben gyakorolt hitelezői pozíciójának. A Repsolnak nem kellett felárat fizetnie a biztosítékok után, mivel nem piaci gyakorlat, hogy azok a vállalatok, amelyek a szerződéses kötelezettségek betartására irányuló biztosítékkal rendelkeznek, felárat fizessenek érte.
- Ezenkívül a biztosítékok nem eredményeztek a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett semmilyen gazdasági előnyt a Repsol számára. A hajótulajdonosok anyavállalatai által kapott biztosítékokhoz hasonlóan a SEPI viszontbiztosítékai csak azt biztosították, hogy az ideiglenes bérleti szerződések és a hajóépítési szerződések szerződéses feltételeinek is megfelelnek majd, lehetővé téve így a Repsol számára, hogy más felekkel kötött gázz szállítási szerződéseit teljesítse.
- A Repsolnak az Izar által nyújtott biztosítékokon felül továbbiakra is szüksége lett volna attól függetlenül, hogy a SEPI vagy más vállalat nyújtotta volna azokat. E biztosítékokra – tekintettel a befektetések nagyságára és kockázatára, valamint a felmerülő kereskedelmi kötelezettségekre – a piaci gyakorlat szerint szükség van.

- (13) Spanyolország észrevételei megegyeztek a Repsol helyzetével kapcsolatban felsorolt érvekkel. A spanyol hatóságok tehát arra a következtetésre jutottak, hogy a Repsolt nem lehet állami támogatás kedvezményezettjének tekinteni.

V. ÉRTÉKELÉS

A Repsol helyzete a támogatás lehetséges kedvezményezettjeként

- (14) Az eljárást megindító határozat egyik célja az volt, hogy meghatározhassák a SEPI által nyújtott teljesítési biztosítékok kapcsán érintett állami támogatások bármilyen típusának kedvezményezettjét.
- (15) A Bizottság megállapítja, hogy – a polgári joggal összhangban – egy termék vagy szolgáltatás forgalmazója felelős a vásárlóval megkötött szerződés végrehajtásáért. Ez a felelősség ugyanúgy vonatkozik a termék minőségére, mint az átadás megállapított határidejére. Ha tehát a szerződéses megállapodást nem tartják tiszteletben és ennek következtében a vásárlót kár éri, ez utóbbi kártérítést követelhet. Jelen esetben a kártérítést a hajógyárnak vagy anyavállalatának, az Izarnak kellett volna teljesítenie.

⁽¹⁾ 2000. július 20-a után az AESA eladta az Izarnak a gázz szállító hajók megépítéséért felelős két hajógyárat. A spanyol hatóságok 2003. február 13-án kelt levelükben megerősítették, hogy az Izar átvállalta az AESA felelősségét a hajóépítési szerződések vonatkozásában.

⁽²⁾ E biztosíték értelmében a SEPI készfizető kezesként kártérítést fizetne a Repsolnak valamennyi felmerült közvetlen és közvetett költségéért, illetve ezekből származó veszteségéért, amennyiben a hajókat az Izar felelősségéből következően nem a szerződés feltételeinek megfelelően adnák át.

⁽³⁾ A hajóépítési szerződések értelmében a hajókat 2003. szeptember 15-én, 2003. december 15-én, illetve 2004. március 15-én kellett átadni.

- (16) Mindezekre tekintettel úgy tűnik, hogy a Repsol, amely az Izar (és ez utóbbi tulajdonában lévő hajógyarak) által épített hajókat bérelte, hitelezői pozícióban volt a hajótulajdonosokkal és az Izarral szemben. Ezért nem tartható felelősnek az ideiglenes bérleti szerződések és hajóépítési szerződések szerint, a kiegészítő záradékot is beleértve.
- (17) A fentiek figyelembevételével, valamint a Repsol és Spanyolország észrevételeivel összhangban, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Repsol nem tekinthető a támogatás kedvezményezettjének, mivel nem tett semmilyen jogtalan előnyre a polgári vagy kereskedelmi jog általános szabályai alapján.

Az eljárás lezárása

- (18) A Bizottság megfelelő intézkedésnek tartja az Izar vagyonának önkéntes felszámolását a függőben lévő három visszatérítési döntés Spanyolország által történő végrehajtásának céljából. Különösen elegendőnek tartja a verseny negatív torzulásának megelőzése érdekében Spanyolország által tett kötelezettségvállalásokat és fellépéseket.
- (19) A Bizottság továbbá azon a véleményen van, hogy Spanyolország sikeresen bonyolította le a négy polgári hajógyár versenytárgyalását nyílt, átlátható és feltétel nélküli eljárás során. 2006. november 3-án a Minisztertanács jóváhagyta a sestaói, gijóni és sevillei hajógyarak eladását a nyertes ajánlattevőknek. A privatizációs szerződéseket 2006. november 30-án írták alá. A fennmaradó manisesi hajógyár tekintetében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a felszámolási értéket teljes mértékben kihasználó ajánlat a hajógyár bezárásán és a megmaradt vagyontárgyak SEPI-nek történő átadásán alapult.
- (20) Az Izar felszámolási eljárásának és eladásának eredményeképpen a vállalat valamennyi gazdasági tevékenységét véglegesen megszüntette. Az Izar további működésének egyetlen oka az volt, hogy a tevékenységek megszüntetésével kapcsolatos feladatokat elvégezzék, különösen a

személyzet elbocsátásának tekintetében. Amint ezeket a feladatokat elvégzik, az Izart felszámolják. E tevékenységek nem olyan természetűek, amelyek indokolnák a Szerződés versenyjogi szabályainak alkalmazását. Ezért – feltéve, hogy a kérdéses intézkedések előnyt jelentettek volna az Izar számára és a versenyt torzították volna – a Bizottság úgy véli, hogy a versenytorzulás az Izar gazdasági tevékenységének befejezésével és a hajógyarak bezárásával megszűnt. Ilyen körülmények között az említett intézkedések támogatásként való minősítéséről és esetleges összeegyeztethetőségéről szóló bizottsági határozatnak nem lenne gyakorlati hatása.

- (21) A 88. cikk (2) bekezdése értelmében megindított hivatalos vizsgálat így tárgytalanná vált.

VI. KÖVETKEZTETÉS

- (22) E megállapítások alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Repsol nem tekinthető a vitatott támogatás kedvezményezettjének, és az Izar hajógyarak ellen folytatott eljárás tárgytalanná vált.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése értelmében megindított hivatalos vizsgálatot meg kell szüntetni.

2. cikk

E határozat címzettje Spanyolország.

Kelt Brüsszelben, 2007. szeptember 25-én.

A Bizottság részéről
Neelie KROES
a Bizottság tagja